

ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ

Бр. 57.

Недеља, 23. Децембра 1918.
БЕОГРАД.

Излазе сваког дана у 7 сата у јутру.

Цена 20 п. дин. или 40 хелера.

ГОДИНА XXI.

Рукописе и претплату треба слати:
Уредништву ВЕЧЕРЊИХ НОВОСТИ
БЕОГРАД, Космајска ул. бр. 28.

Војвода ПЕТАР БОЈОВИЋ.

Војвода ПЕТАР БОЈОВИЋ.

Војвода Петар Бојовић је син сељачких родитеља, рођен 1858. год., у селу Мишевићу, између Сјенице и Нове Вароши, некадањем Новопазарском Санџаку. Његови су се родитељи доцније преселили у Србију, а после другог турскога рата 1878. настанили у топличком округу. Своју су децу лепо школовали: два су им сина постали официри, један професор Богословије, а кћи наставница В. Ж. Школе.

Петар Бојовић свршио је пет разреда гимназије и год. 1875. ступио у тадању Артилериску Школу, садању Војну Академију. Као питомец учествовао је у првом српско-турском рату (1876) при штабу Врховне Команде, а у другом рату (1877-8) у бојевима на Дрини.

За коњичког потпоручника произведен је 1880. год. а као поручник учествовао је у Бугарском рату 1885. г. и био у борбама на Врапчи, Сливници, Драгоманском кланцу, код Цариброда, пред Пиротом и код Нишора. Као капетан прешао је у ђенералштабну струку, у којој је 1900. унапређен за пуковника. Заузимао је ове важније положаје: команданта пешадиског пука, пеш. бригаде, начелника операцијског одељења Главног Генералштаба, начелника опште војног одељења Министарства Војног, команданта дивизијске области и команданта коњичке дивизије. Био је помоћник начелника Главног Генералштаба и две године заступао начелника.

У ратовима против Турака и Бугара (1912 и 13) био је начелник Штаба Прве Армије, којом је командовао Престолонаследник Александар и после кумановске битке, унапређен за ђенерала. Против Турака учествовао је у борбама: код Ристовца, код Куманова, на Бабуни, код Бакарног Гувна, и код Битоља, а против Бугара на Брегалници, код Дренка, Рајчанског рида, Царвуха и Криве Паланке. За време примирја био је командант приморског кора.

У европском рату био је у почетку командант I армије, и као такав рањен је приликом преласка армије у Срем између Обреновца и Шапца. При одступању 1915. био је ђенерал Бојовић командант Трупа Нове области и учествовао у борбама код Скопља, у качаничком теснацу, код Ђиљана, код Липљана, на Сувој реци и код Призрена. Године 1916. постао је начелник Штаба Врховне Команде и управљао борбама код Горничева, Старковог Гроба, у кључу Црне реке, Кајмакчалану и у изворном делу реке Могленице. У почетку овогодишње офанзиве добио је команду над Првом Армијом и после успеха унапређен за Војводу.

Необјашњена појава.

Познато је, да за привремени Југославенски Парламент наша Народна Скупштина има да изабере делегацију од половине досадањих својих чланова. То је разумљиво, јер са осталим југославенским парла-

ментима било би сувише гломазно, ако би сви досадањи народни представници ушли у нови привремени Парламент. Само што се тиче избора имамо да начинимо извесне примедбе. Чини нам се, да сви народни посланици не одговарају потпуно новој ситуацији, а изабрани су више својом наметљивошћу. Пало нам је у очи, да од три свештеника ни један није изабран у делегацију. Ово је заиста необјашњива појава, јер ће свакојако бити питања, у којима би се требало чути и реч нашег свештенства.

Бугарски злочини.

Добивени су нови подаци по којима се види да су Бугари гонили и уништавали Србе као Турци Јермене. У самом округу Врањском убијено је 64 свештеника, 500 чиновника и грађана. Интернирање је вршено у масама; интернирани су не само људи него и жене. Свештеници који нису били побијени, интернирани су сви одреда, а тако исто и учитељи. Куће интернираних оглашене су за безвластичка имања, сав намештај из њих послан је у Софију, и тамо продаван јавном лицитацијом. Куће неких угледних грађана, пошто су опљачкане, разорене су до темеља. Књиге црквене и судске потпуно су уништене. Задржани су само спискови рођених, јер су сви спискови били потребни бугарским властима због регрутовања. Извршен је био претрес приватних станова, покупљене све српске књиге, потрпане на гомилу и спаљене. У накнаду за те књиге, свака породица је морала набавити две бугарске књиге у којима су доказивана бугарска права на Македонију и Поморавље, али све књиге нису раздаване бесплатно, него се за њих морало дати седам лева. Сваки је морао узети бугарско презиме на ов или ев. Ко не би хтео то учинити, био је прво батианан, па интерниран. Дописнице за Србију и иностранство цепане су још у пошти. Новац који је за Врањанце долазио од њихових рођака из иностранства исплаћиван је неуредно, а сумња се, да је велика сума новца остала не исплаћена.

ЛОКАЛНЕ ВЕСТИ.

Занатлијске вести.

Г. Добривоје Мирковић, председ. Главног Одбора Занат. Савеза сазвао је код „Пролећа“ збор београдских занатлија, ради избора управе Месног Одбора Занат Савеза за варош Београд. Збор су посетиле све угледније и истакнутије занатлије оба бивша крила. На предлог председника занатлије су се братски измириле и сложено изабрали управу у коју су ушли истакнутији представници обадве бивше групе. Иза-

брани су: Добривоје Мирковић, бравар, Милан Марковић, столар, Милан Рајковић, терзија, Веља Малетшки берберин, Милан Станојевић, фарбар, Ђока Јовановић, часовничар, Јова Манојловић, збоц. Властимир Ђорђевић, ливац, Милорад Стефановић, штампар, Јеша Шапоњић, бравар, Никола Ристић, кројач, Тоша Наумовић, штампар, Данило Николић, лимар, Милан Стојановић, куферџија, Милутин Чуковић, механичар, Милан Сладојевић, сарач, Карло Грубер пекар, Миша Рубинов, стаклорезац, Спасоје Несторовић, јорганџ. Јосиф Гара, грађевинар, Лазар Влатковић, обућар, Танасије Денић, казанџија, Мита Михаиловић, тесач, Танасије Манојловић, Милош Милошевић, папуџија и Павле Кара-Радвановић, уредник „Занатлијског Савеза“.

Такса за писма.

Г. Министар Финансија под Пр. Бр. 2088, 15. децембра тек. год. издао је објашњење: како ће се наплаћивати такса за писма која долазе поштом као и из новоослободених југословенских земаља.

„Таксе по писмима која се властима шаљу поштом наплаћиваће у готовом новцу месне државне и полицијске власти, а при овој наплати придржаваће се у свему правила која су изложена у мом распису од 1. децембра ове год. под Пр. Бр. 1918 т. ј. месна државна власт наплаћиваће прописну таксу, исту увести у дневник касе а на акту означити да је, кад и колико таксе наплаћено и под којим бројем дневника таксе заведена.“

Исто тако а по правилима изложеним у напред поменутом мом распису наплаћиваће таксе у готовом новцу месне државне полицијске власти и у оним случајима у којима су до сада општински судови наплаћивали таксу за државу.

Што се пак тиче оних писмена која се из ново-ослободених југословенских земаља шаљу поштом, таксе ће по њима наплаћивати месне власти које су у дотичној земљи за то надлежне а наплата ће се вршити на онај начин који је законима који у тој земљи важе прописан. Али ће чиновник који наплату таксе врши на сваком таквом акту назначити, да ли је то писмено по законима који тамо важе, подложно такси, да ли је, кад дана и колико таксе наплаћено и то ће својим потписом и печатом надлежства утврдити.“

Бесплатан кромпир.

Од 23. ов. мес. пре подне па док се посао не сврши издаваће се бесплатно оним породицама, које имају купон за примање бесплатних животних намирница по један и по килограм кромпира од члана у породици. Они који имају да добију бесплатно овај кромпир треба да јаве у напред означене дане својим реонима са својим купоном, где ће се даље урадити шта је потребно.

Допуговали.

Господа: Диша Христић благајник дунавске дивиз. области, Драгомир Амгула војносудски пуковник, Ђорђе Ђорђевић војносудски мајор, Драгомир Љ. Вуковић пешад. потпуковник, Владислав Дероко инж. пуковник.

Прилози Друштву за Заштиту Деце.

Друштво за Заштиту Деце примило је са најтоплијом захвалношћу ове прилоге:

Село Уља (Вршац) сакупило је у новцу кр. 1222, 1 сандук постељних ствари и одело, 1 врећу рубља, 1 врећу сапуна. Г. М. Улемек трг. из Карловца кр. 1000. Г-ђа Приза

КОЛОСЕУМ

ПРЕДСТАВЕ сваког дана од 4 часа по подне.
Понедеоником и Четвртком нов програм.

КОЛОСЕУМ

предала је част приход са куће за-
баве приређене од Добротворне За-
друге у Загребу 21. дец. 1918 п. н.
кр. 6000 Епископ Вршачки г. Гавр.
Змејановић кр. 1000. Јован Рађемо-
вић кр. 50. Г. Владан Галевић, благ.
сакупио је у Н. Карловцима кр. 460.
Г-ђа Живка Јовановић дин. 50. При-
ређивачки Одбор Омладине Ново-
карловачке кр. 3575.40. Грађанство
Староврбашке Општине кр. 20.000.
Добротворна Задруга Српкиња у
Новом Седу кр. 1000.

Адвокатско Удружење.

Пошто је селница правничког дру-
штва обилно посећена; то је зака-
зана друга у недељу пре подне у
10 сати а на дан 30. децембра ове
године. Позивају се г. г. адвокати да
изволе доћи.

Бродарске вести.

За Шабац 22. ов. м. изузетно, за
публику пустиће се једна лађа за
Шабац, која ће поћи у 8 часова
пре подне.

Женска Учитељска Школа.

Позивају се све ученице, које су
у Београду, како садашње тако и
оне, које су свршиле раније Женску
Учитељску Школу, да дођу у не-
дељу 23. ов. месеца у 10 часова пре
подне у Вежбаоницу Женске Учи-
тељске Школе на састанак.

**Распоред богослужења о праз-
нику „Рождества Христовог“.**

На Бадњи-дан у 9 часова пре по-
дне литургија Св. Василија Великог.
Први дан Божића, Вел. Повечерије
са литијом у 6 часова изјутра; Ју-
трење у 7 часова а служба Божија
после јутрења око 8 и по часова пре
подне. У Саборној Цркви биће Ар-
х. Јерејска служба. Вечерње у 3 часа
подне.
Другог и трећег дана, јутрења у
7 часова изјутра, а литургија у 9
часова. Вечерња у 3 часа по подне.

**Управни одбор Офицерског
Дома.**

Официри београдског гарнизона на
вбору одржаном 20. овог месеца иза-
брали су привремени управни одбор
Офицерског Дома. Председник: пу-
ковник Јосиф Костић; чланови: пу-
ковници Ђира Даскаловић и Милан
Вуковић, мајори Јован Сретеновић,
Сретен Тодоровић, Димитрије Пав-
ловић и Данило Ненадовић; капета-
ни Петар Петровић, Мирко Милу-
тиновић, Рака Ђурковић и Мирослав
Јовановић, поручници Сима Марин-
ковић, Живорад Гајић, Илија Миле-
вић и Радоје Ђорђевић; дел. вођа:
капетан Радивоје Николић; благая-
ник: Драг. Милошевић.

Доношење бадњака.

Трупе Београдског Гарнизона из-
вршиће ове године доношење бад-
њака на свечан начин.
Ползак за бадњак од Офицерског
Дома у 1 час по подне. За бадњак
ће се ићи на коњима, колима и ауто-
мобилима.

Изасланици из Српског Крстура.

Краљевској Влади предали су рек-
јуче изасланици Народног Одбора из
Српског Крстура код Сегедина че-
тири вагона намирница живот, као
братски дар ове честите српске оп-
штине са северне границе држ. вне
за своју браћу у Србији. Имали смо
срећну прилику да разговарамо с овим
пlemenитим људима, који су такође
у Народног Одбору своје општине,
па су нам рекли, да та браћа наша,
која су једва дочекала дан свога
ослобођења испод вековног туђин-
ског јарма, неће ни у будуће, док
су још ови дани невоље, заборавити
на своју дужност према брату у не-
вољи. Тек на многе наша навлађи-
вања победиш њихову скромност,
те нам се изјаснише, како су и ни
одмах организовали Народног Одбор
у својој великој и имућној општини
што им се на сваки начин кад бити
може, нити сме заборавити и како
су се топили од радости, кад су у-
гледали своју витешку браћу осло-
бодиоце, којима су се стално и по-
уздано надали. Они су срећни и пре-
срећни, што су се њихове наде и-
спуниле и што као слободни срп-
ски грађани дођоше у своју престо-
ницу, у престоници своје мајке Ср-
бије, којој се дачао цео свет дивн.

Оглас.

Сви они који имају да потражују
од Општине београдске ма колике
суме и ма по коме основу позивају
се да о томе поднесу Суду београд-
ске општине (општинско књиговод-
ство) своје писмене представке, у ко-
јима да објасне од куда им прои-
стиче то потраживање и приложе у
овереном препису документа, којима
та своја потраживања доказују.

Рок за подношење ових пријава
је до 10. јануара 1919 г.

Сви су подаци потребни општин-
ској Управи због састава општин-
ског буџета за 1919 годину.

Од сула београдске општине 19.
децембра 1918 године. Београд. 2-3

Последње вести.

(Званично саопштење.)

Прва група ратних заробље-
ника из Алзас Лорена стигла
је у Мец где им је био прире-
ђен дирљив дочек.

У Перми је руска војска за-
робила 18.000 большевика, и за-
пленила 60 топова, као и огро-
ман материјал у коме 4000 ва-
гона.

Јављају за нове штрајкове у
Хамбургу, Либеку, Килу и Дан-
цигу, где су морнари револу-
ционари господари ситуације

Клемансо је отпутовао из Па-
риза на једнонедељни одмор.

Вилсон је са својом госпо-
ђом отпутовао у Рим.

Интервјуисан од стране јед-
ног америчког новинара, Поен-
каре је изјавио да ће се Са-
везници на идућој конферен-
цији мира потпуно сложити
основама мира.

Услед необично великих гу-
битака у људству и богатству
Француска ће тражити од Не-
мачке велике ратне оштете у
новцу и материјалу.

Поенкаре је изразио особиту
симпатију коју гаји Француска
према Сједињеним Америчким
Државама, и рекао да ће по-
сетити Америку

Краљ Ђ рђе упутио је на-
рочиту захвалност холандским
женама на њиховој доброту и
пажњи које су указале офи-
цирима и војницима енглеске
војске интернираним у Хо-
ландији.

После повлачења адмирала
Маркиза од Милфорда Хефена,
вице адмирал Сир Давид Бити
произведен је у чин адмирала.

Г. Балфур стигао је у Париз.

Г. Нај чувар државног пе-
чата, вршиће дужност мини-
стра војног за време одсуства
г. Клемансоа. Г. Клемансо на-
лази се у Вандеји.

Председник Вилсон који је
стигао у Париз у уторак вече
долазећи из Лондона, отпуто-
ваће одмах у Италију.

Политичка странка Брати-
нуа обелоданила је свој поли-
тички програм, који је за Ру-
мунску доста слободоуман. Он
тражи обвезност тајног гласа-

ња, опште право гласа, размер-
ну поделу великога поседа, по-
делу 2 милиона хектара земље
сљазима, прихватање широ-
ког радничког програма, оп-
штинску самоуправу, децен-
трализацију административних
власти.

Клемансо ће по свој прили-
ци председавати мировној кон-
ференцији.

Изасланици ирских градова
су закључили да позову пред-
седника Вилсона у посету у
своју земљу.

ОГЛАСИ

Доктор ДОБРА И. АРНАУТОВИЋ

лечи унутрашње и вене-
ричне болести — сифилис.

Убриггава „Novarsenobeuzol“ — Vi-
thin у вене.

Прима болеснике од 1—3 по подне.
Стан: Битољска ул. 54. 1-3

Молим сваког оног ко шта зна
о моме сину МИЛОЈУ
Ж. ПОПОВИЋУ заробљенику, да
ме извести зашта њу му благодаран
бити. Он је по дознању као зароб-
љеник пред доласком српске војске
био примио пушку и после у бол-
ницу пао. Молим да извештај буде
на моју адресу. Пошта Паланка сме-
деревска.

ЖИВОЈИН Ђ. ПОПОВИЋ
деловођа општ. голобочке. 1-2

Ново!

Част ми је известити поштовану пу-
блику да сам у Краља Милана ул. 54,
I спрат отворила најмодернији

Ново!

ЗАВОД за улепшавање ЛИЦА, ГРУДИ, КОЖЕ и РУКУ

Улепшавање лица и коже најновијом методом: помоћу е-
лектричне СВЕТЛОСТИ, ПАРЕ и ЕЛЕКТРИКЕ.

МАСАЖА ЛИЦА — НЕГА РУКУ и НОКТИЈУ
— НЕГА ГРУДИ и КОСЕ — ДЕПИЛАЦИЈА итд.

ЗАВОД ради сваки дан. Оделење за даме.

Моли за што већу посету **Јованка Бенова**

3-4 Краља Милана 54, I спрат. — Београд.

Овим стављам на знање да сам отворио

ФИЛИЈАЛУ

мога ПОДРУМА из Сремских Кар-
ловаца у Студеничкој улици, —
бивша кафана „Српска Нада“.

На СТОВАРИШТУ има:

БЕЛА нова, стара РУЖИЦЕ и црна ВИНА
као БЕРМЕТА и КОЊАКА прве каквоће.

— — — — — Цене су умерене. — — — — —

Петар Костић.

6-10

КАЛЕНДАР ЈУГОСЛАВИЈА

— — — за просту 1919. годину — — —
са сликама Краља Петра и Престононаслед. Александра

Садржај: Православни и Католички календар према тачном
кривеном рачунању (те се тиме одликује од свих осталих до сада
изишлих календара, у којих су црквена и остала празнична озна-
чења произвољна и нетачна); родослов краљевског дома, право-
славни послови, мене времена, православно и католички покретни
празници,

МУСЛИМАНСКИ КАЛЕНДАР и
МОЈСИЈЕВСКИ КАЛЕНДАР.

Празници су штампани црвеним словима.

Овај најпотпунији и најтачнији календар опремљен је у са-
вршеној техничкој опреми тако да као најбољи заједнички кален-
дар нашег југославенског народа може да послужи сваком дому и
појединцу, јер му је формат удешен да се може и у џепу носити.

Траже се заступници (продавци) из свију места Југославије.
Продајна провизија 25 од сто, Примерак стаје у детаљној продеји
0.50 дин. Поруџбине са новцем слати на адресу издавача:

Штампарија САВЕ РАДЕНКОВИЋА и БРАТА, Београд.

4-5 — — — — — Ужочка 10. — — — — —

Хотел „ПАРК“

— НОВИ САД. —

Част ми је јавити поштованим г. г. пу-
тницима, трговцима и т. д. да сам из-
нова реновирао мој хотел „Парк“ у Но-
воме Саду, који сам снабдео одличним
пшћем, добрим јелом, и чистим собама.
Услуга тачна. Цене умерене.

За посету моли **Сима Тајковић.**
хотелјер 1-3

Јапије-Греде од 4—6
мет. дугачке,
а 15—20 см.

дебеле на продају у Крунској улици
број 52. 3-3

Купио бих један фијакер
за новац или у трам-
пу за једна добра те-
ретна кола. Јавити се Маке-
донска бр. 20. 1—2

КАФАНА звана

„Црногорац“ Космајска 56.

поред доброг пића има и српско-фран-
цуска куна са врло умереном це-
ном. Угоститељ Јулка Гавриловић.
1-2

ПОМОДНА ТР-
ГОВИНА КОД: **„Невесте“**

Стеван Радовановић — Нови Сад.

Препоручује своје велико стова-
риште француског и енглеског ШТО-
ФА. Цене солидне. 1-3